

| lahko       | laji            | ravinto                                                                                                   | talvehtiminen                                                                                      | koko                                                | elinympäristö                                                                           | uhanalaisuus<br>(parimäärä<br>Suomessa) | lisääntyminen                                                   | levinneisyys                                    | pesiminen                                                                                             |
|-------------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sorsalinnut | alli            | nilviäiset ja<br>äyriäiset                                                                                | muuttaa etelään                                                                                    | keskikokoinen<br>(40-60 cm)                         | tundra,<br>tunturien joet ja<br>järvet                                                  | siljälläpidettäv<br>ä, rauhoitettu      | touko-heinä 6-9<br>munaa                                        | yleinen p-<br>lapissa, muualla<br>harvinaisempi | veden lähellä,<br>ruohotupassa<br>tai pensaston<br>suojissa                                           |
|             | haapana         | vesikasvit                                                                                                | osa muuttaa<br>etelään, osa<br>talvehtii E-<br>Suomen<br>rannikoilla                               | keskikokoinen<br>ja<br>lyhytkaulainen<br>(45-50 cm) | suuret järvet ja<br>suoalueet                                                           | vaarantunut,<br>rauhoitettu             | huhti-kesä 7-9<br>munaa                                         | koko Suomi                                      | ruohikkoon tai<br>metsän<br>aluskasvillisuud<br>en piiloon tehty<br>pesä                              |
|             | isokoskelo      | kalat ja äyriäset                                                                                         | Itämeren<br>rannikoilla                                                                            | keskikokoinen<br>(58-66 cm)                         | avoimet ja<br>kirkkaat vesistöt                                                         | vaarantunut,<br>rauhoitettu             | touko-kesä 8-12<br>munaa                                        | koko Suomi                                      | pöntössä,<br>katajan tyvessä,<br>kiven tai jonkin<br>rakennuksen<br>alla                              |
|             | laulujoutsen    | vesikasvit ja<br>jyvät                                                                                    | L-Euroopassa,<br>osa jää<br>rannikolle                                                             | suuri (145-160<br>cm)                               | vesistöt                                                                                | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | huhti-kesä 3-6<br>munaa                                         | koko Suomi                                      | avoimilla soilla,<br>vesistöjen<br>rannoilla, iso<br>kasa<br>kasvinosista                             |
|             | sinisorsa       | siemet, jyvät,<br>ruohot ja monet<br>selkärangattom<br>at                                                 | suurin osa E-<br>Skandinaviassa<br>ja L-<br>Euroopassa,<br>osa E-<br>Suomessa                      | keskikokoinen<br>(55-60 cm)                         | kaikenlaiset<br>vesistöt                                                                | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | huhti-touko 6-10<br>munaa                                       | koko Suomi                                      | osa kaupunkien<br>puistoissa,<br>pensa<br>suojissa tai<br>muussa piilossa                             |
|             | telkkä          | nilviäiset,<br>hyönteiset,<br>muut pikkueliöt                                                             | E-Itämerellä,<br>osa jää<br>sisämaahan                                                             | keskikokoinen<br>(42-50 cm)                         | metsäiset<br>rannat,<br>kaislikkoiset<br>lahdet                                         | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | huhti-kesä 6-11<br>munaa                                        | koko Suomi                                      | puunkolo,<br>pönttö                                                                                   |
|             | haarapääsky     | lentävät<br>hyönteiset                                                                                    | E-Afrikassa                                                                                        | pieni (19-20 cm)                                    | maatalous-<br>maisemat                                                                  | siljälläpidettäv<br>ä, rauhoitettu      | touko-kesä 4-6<br>munaa                                         | koko Suomi P-<br>Lappia<br>lukuunottamatta      | korsin<br>vahvistettu<br>savipesä, usein<br>esimerkiksi<br>räystään alla                              |
|             | harakka         | hyönteiset,<br>madot, myyrät,<br>linnunmunat, ja<br>-poikaset,<br>siemenet,<br>talousjätteet,<br>hedelmät | koko Suomessa                                                                                      | keskikokoinen<br>(48-50 cm)                         | ruskaimmillaan<br>lähiöissä, missä<br>on paljon puita<br>ja pensaita                    | elinvoimainen                           | maalis-touko 5-<br>8 munaa                                      | koko Suomi                                      | pyöreä,<br>katollinen<br>risupesä<br>pensa<br>sisuksissa tai<br>kuusen<br>latvuksissa                 |
|             | harmaasieppo    | hyönteiset,<br>hämähäkit,<br>marjat                                                                       | E-Afrikassa                                                                                        | pieni (15 cm)                                       | yhtälaila<br>asuinaluiden<br>pihat, kuin<br>syrjäseudut                                 | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | touko-kesä 4-6<br>munaa                                         | koko Suomi                                      | korsista<br>valmistettu<br>pesä,<br>kannossa,<br>pöntössä,<br>kuistin tai<br>halkopinon<br>sopukoissa |
|             | laulurastas     | hyönteiset,<br>kastemadot,<br>kotilot, marjat,<br>hedelmät                                                | L- ja E-<br>Euroopassa ja<br>E-Venäjällä,<br>joinain talvina<br>pieni osa<br>talvehtii<br>Suomessa | pieni (23 cm)                                       | kuusi-, havu- ja<br>sekametsät                                                          | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | touko-kesä 4-6<br>munaa                                         | koko Suomi                                      | risuista,<br>sammaleesta,<br>savesta tehty<br>pesä kuusen tai<br>katajan oksalla                      |
|             | naakka          | hyönteiset, vilja,<br>kastemadot                                                                          | osa muuttaa E-<br>Skandinaviaan,<br>osa talvehtii E-<br>Suomessa                                   | keskikokoinen<br>(33 cm)                            | linnat, ruuniot,<br>vanhat<br>kaupunkitalot,<br>kartanoiden<br>puistot<br>mielipaikkoja | elinvoimainen                           | huhtikuun<br>lopulla 4-7<br>munaa                               | Suomi Lappia<br>lukuunottamatta                 | risuista ja<br>savesta tehty<br>pesä<br>rakennuksissa,<br>puunkolossa tai<br>pöntössä                 |
|             | närhi           | linnunmunat, ja<br>-poikaset,<br>hyönteiset,<br>madot, jyvät,<br>siemenet,<br>hedelmät,<br>ravintojätteet | Suomessa, osa<br>lentää E-<br>Suomeen                                                              | keskikokoinen<br>(35-37 cm)                         | kaikenlaiset<br>metsät,<br>erityisesti<br>syrjäseuduilla                                | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | huhti-kesä 5-8<br>munaa                                         | koko Suomi P-<br>Lappia<br>lukuunottamatta      | risupesä<br>yleensä kuusen<br>oksilla                                                                 |
|             | peippo          | hyönteiset,<br>siemenet,<br>silmut,<br>leivänmurut,<br>ruoantähteet                                       | osa E-Suomen<br>rannikoilla, osa<br>L-Euroopassa<br>tai E-<br>Skandinaviassa                       | pieni (16-17 cm)                                    | kaikenlaiset<br>metsät, puistot<br>ja puutarhat                                         | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | toukokuussa ja<br>usein<br>uudesta<br>heinäkuussa 4-<br>6 munaa | koko Suomi P-<br>Lappia<br>lukuunottamatta      | pesä vuorattu<br>höyhenillä ja<br>karvoilla, puun<br>tai pensa<br>oksan tyvessä                       |
|             | punakylkirastas | kastemadot,<br>hyönteiset,<br>marjat,<br>hedelmät                                                         | L- ja E-<br>Euroopassa ja<br>E-Venäjällä,<br>joinain talvina<br>pieni osa<br>talvehtii<br>Suomessa | pieni (22 cm)                                       | niin<br>tunturikoivikot<br>kuin taajamien<br>pihat ja puistot                           | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | huhti-heinä 5-6<br>munaa                                        | koko Suomi P-<br>Lappia<br>lukuunottamatta      | tiivis korsipesä<br>esimerkiksi<br>pensa<br>tai kuusen tyvessä,<br>kannossa,<br>halkopinossa          |
|             | punatulkku      | hyönteiset,<br>siemenet,<br>marjat, silmut                                                                | koko Suomessa                                                                                      | pieni (18 cm)                                       | pihat, metsät                                                                           | vaarantunut,<br>rauhoitettu             | huhti-touko 4-6<br>munaa                                        | koko Suomi                                      | havupuiden<br>oksien tyvessä                                                                          |
|             | siniitäinen     | hyönteiset,<br>hämähäkit,<br>siemenet,<br>silmut, marjat,<br>tali                                         | osa pohjoisista<br>linnuista<br>muuttaa<br>lounaasee                                               | pieni (12-13 cm)                                    | lehdot,<br>sekametsät                                                                   | elinvoimainen,<br>rauhoitettu           | huhti-touko,<br>usein<br>uudesta<br>kesä-elo 8-14<br>munaa      | koko Suomi P-<br>Lappia<br>lukuunottamatta      | sammallista ja<br>korsista tehty<br>pesä pönttöön<br>tai puunkoloon                                   |

|              |                |                                                                                                                  |                                                                                                     |                          |                                                |                                      |                                             |                                                                                                    |                                                                            |
|--------------|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|              | talitiainen    | perhostoukat, hyönteiset, hämähäkit, siemenet, marjat, tali, ruoantähteet                                        | koko Suomessa                                                                                       | pieni (15-16 cm)         | kaupunkien puistot, metsät                     | elinvoimainen, rauhoitettu           | huhti-touko, uudestaan heinä-elo 5-12 munaa | koko Suomi                                                                                         | sammalista tehty pesä pöntössä tai jossain onkalossa                       |
|              | tilhi          | marjat                                                                                                           | osa Suomessa, osa L- ja Keski-Euroopassa                                                            | pieni (18-20 cm)         | havumetsät                                     | elinvoimainen, rauhoitettu           | touko-heinä 4-6 munaa                       | vaeltaa pihlajamarjatilanteen mukaan, voi esiintyä koko Suomessa käsivarren Lappia lukuunottamatta | naavasta, sammaleesta, jäkälistä, risuista tehty pesä kuusen oksan tyvässä |
| Varpuslinnut | varis          | jätteet, raadot, linnunmunat, ja -poikaset, hyönteiset, kastemadot, kalat, nilviäiset, jyvät, siemenet, hedelmät | pohjoiset linnut muuttavat E-Skandinaviaan tai Baltiaan, muut talvehtivat omassa elinympäristössään | keskikokoinen (50 cm)    | maaseudut ja kaupunkien puistot sekä laitamat  | elinvoimainen                        | huhti-touko 3-6 munaa                       | koko Suomi                                                                                         | avoin risupesä puun latvustossa, saaristossa pensaissa                     |
|              | huuhkaja       | varikset, lokit, pikkunisäkkäät, rotat, jänikset, supikoirat                                                     | koko Suomessa aivan P-Lappia lukuunottamatta                                                        | keskikokoinen (60-75 cm) | syrjäseutujen kallioidet jyrkänteet ja rinteet | erittäin uhanalainen, rauhoitettu    | maalis-touko 2-4 munaa                      | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | pesäkuoppa kalliolla, juurakon suojissa                                    |
|              | helmpöllö      | myyrät, linnut                                                                                                   | koko Suomessa aivan P-Lappia lukuunottamatta                                                        | keskikokoinen (24-26 cm) | kaikenlaiset metsät                            | siljälläpidettävä, rauhoitettu       | maalis-huhti 4-7 munaa                      | koko Suomessa aivan P-Lappia lukuunottamatta                                                       | pesä pöntössä tai vanhassa palokärjen kolossa                              |
|              | sarvipöllö     | pikkujärsijät                                                                                                    | L- ja Keski-Euroopa                                                                                 | keskikokoinen (35-37 cm) | havupuuvallaiten metsien reunat                | elinvoimainen, rauhoitettu           | maalis-touko 3-7 munaa                      | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | vanha variksen pesä                                                        |
|              | tunturipöllö   | sopulit, myyrät, linnut                                                                                          |                                                                                                     | keskikokoinen (55-65 cm) | sammal- ja jäkälätundra                        | äärimmäisen uhanalainen, rauhoitettu | huhti-touko 4-9 munaa                       | aivan P-Lappi, muualla harvinainen                                                                 | matala syvennyt eleensä ympäristöä korkeammalla paikalla                   |
|              | varpuspöllö    | pikkunisäkkäät, pienet linnut                                                                                    | koko Suomessa P-Lappia lukuunottamatta                                                              | keskikokoinen (16-17 cm) | luonnontilaiset kuusimetsät                    | siljälläpidettävä, rauhoitettu       | maalis-touko 5-8 munaa                      | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | tikankolossa tai pöntössä                                                  |
| Pöllölinnut  | kalalokki      | hyönteiset, madot, nilviäiset, kalat, jyvät                                                                      | L-Euroopassa, leutoina talvina osa Suomen rannikoilla ja merellä                                    | keskikokoinen (40-44 cm) | karut järvien rannat                           | elinvoimainen, rauhoitettu           | touko-kesä 2-3 munaa                        | koko Suomi                                                                                         | ruohosta ja risuisa tehty pesä kivellä, katolla                            |
|              | naurulokki     | hyönteiset, jätteet, lierot, kalat                                                                               | L-Euroopassa, leutoina talvina osa Itämerellä                                                       | keskikokoinen (34-38 cm) | monenlaiset ympäristöt                         | vaarantunut, rauhoitettu             | huhti-kesä 2-3 munaa                        | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | kortteista tehty pesäkeko                                                  |
|              | töyhtöhyppä    | hyönteiset, pikkueläimet, kastemadot                                                                             | L- ja E-Euroopassa                                                                                  | keskikokoinen (28-32 cm) | suot, pellot, niityt                           | elinvoimainen, rauhoitettu           | huhti-touko 3-4 munaa                       | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | matala pesäsyvelyys pellolla tai niityllä                                  |
| Rantalinnut  | hiirihaukka    | pikkunisäkkäät, linnunpoikaset, käärmee, sammakot, isot hyönteiset, kastemadot                                   | Afrikassa                                                                                           | keskikokoinen (50-55 cm) | pellot, metsät                                 | vaarantunut, rauhoitettu             | huhti-touko 2-4 munaa                       | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | risupesä kuusessa tai männyssä                                             |
|              | kalasääksi     | kalat                                                                                                            | Afrikassa                                                                                           | keskikokoinen (58-63 cm) | vesistöalueet                                  | elinvoimainen, rauhoitettu           | huhti-touko 2-4 munaa                       | koko Suomi käsivarren Lappia lukuunottamatta                                                       | suuri risupesä korkean männyn latvassa tai kivellä                         |
|              | maakotka       | keskikokoiset nisäkkäät (jänikset, oravat), kanalinnut                                                           | P-Suomi                                                                                             | suuri (80-95 cm)         | erämaametsät                                   | vaarantunut, rauhoitettu             | maalis-touko 1-3 munaa                      | P-Suomi, E:ssä harvinaisempi                                                                       | valtava risupesä hongassa                                                  |
|              | merikotka      | kalat, kalanperkeet, vesimyyrät, linnut, linnunmunat ja -poikaset                                                | I-Euroopassa tai Itämerellä                                                                         | suuri (75-95 cm)         | vesistöjen lähellä                             | vaarantunut, rauhoitettu             | maalis-huhti 1-3 munaa                      | Lappi, aivan P-osia lukuunottamatta, E:ssä harvinaisempi                                           | valtava risupesä usein männyn oksilla                                      |
|              | piekana        | pikkujärsijät (sopulit), nuoret linnut                                                                           | I-Euroopassa, E-Skandinaviassa                                                                      | keskikokoinen (50-60 cm) | metsä- ja tunturi-Lappi                        | erittäin uhanalainen, rauhoitettu    | touko-kesä 2-5 munaa                        | P-Suomi, E:ssä harvinaisempi                                                                       | risupesä kalliokielekkeellä tai kivellä                                    |
|              | varpushaukka   | pikkulinnut, myyrät                                                                                              | L-Eurooppa, osa E-Suomessa                                                                          | keskikokoinen (28-38 cm) | (kuusi)metsät                                  | elinvoimainen, rauhoitettu           | touko-kesä 6-12 munaa                       | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                                                | risupesä kuusessa tai männyssä                                             |
| Petolinnut   | kaakkuri       | kalat äyriäiset, nilviäiset                                                                                      | L-Eurooppa, osa E-Suomessa                                                                          | keskikokoinen (55-60 cm) | tunturi- ja suolammet                          | elinvoimainen, rauhoitettu           | touko-kesä 1-2 munaa                        | koko Suomi, painottuu P-Suomeen                                                                    | lammen rannalla mielellään kelluvalla tekosaarella                         |
|              | kuikka         | kalat                                                                                                            | Välimerellä ja Mustallamerellä                                                                      | keskikokoinen (60-75 cm) | kirkasvetiset järvet                           | elinvoimainen, rauhoitettu           | touko-kesä 2 munaa                          | koko Suomi                                                                                         | veden partaalla                                                            |
|              | harmaapäätikka | muurahaiset ja niiden munat, muut hyönteiset                                                                     | E-Suomessa                                                                                          | keskikokoinen (28-33 cm) | lehtipuuvallaitet sekametsät, lehdot           | elinvoimainen, rauhoitettu           | huhti-kesä 5-10 munaa                       | koko Suomi Lappia lukuunottamatta                                                                  | pesäkolo haavassaa                                                         |

|             |                 |                                                                            |                                                                             |                                  |                                                                                  |                                   |                        |                                                                          |                                                   |
|-------------|-----------------|----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Tikkalinnut | käpytikka       | hyönteiset, siemenet, jyvät, marjat, pikkulintujen munat ja poikaset, tali | koko Suomessa P-Lappia lukuunottamatta                                      | pieni (23-25 cm)                 | mänty- ja kuusimetsät                                                            | elinvoimainen, rauhoitettu        | touko-kesä 4-7 munaa   | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                      | pesäkolo lahossa koivussa tai haavassa            |
|             | palokärki       | hyönteiset                                                                 | koko Suomessa P-Lappia lukuunottamatta                                      | keskikokoinen (50-55 cm)         | vanhat metsät                                                                    | elinvoimainen, rauhoitettu        | huhti-kesä 3-6 munaa   | koko Suomi P-Lappia lukuunottamatta                                      | pesäkolo usein männyssä tai haavassa              |
|             | pohjantikka     | hyönteiset ja niiden toukat                                                | koko Suomessa                                                               | pieni (21-23 cm)                 | vanhat, pimeät kuusimetsät                                                       | elinvoimainen, rauhoitettu        | touko-kesä 3-5 munaa   | koko Suomi Lounais-rannikkoa lukuunottamatta                             | pesäkolo lahossa kuusessa tai männyssä            |
|             | pikkutikka      | hyönteiset, hämähäkit                                                      | koko Suomessa                                                               | pieni (15-17 cm)                 | rehevät sekametsät, lehdot, tunturikoivikot, vesistöjen lähialueet, isot puistot | elinvoimainen, rauhoitettu        | touko-kesä 4-8 munaa   | koko Suomi                                                               | pesäkolo korkealla lahossa puussa                 |
|             | valkoselkätikka | hyönteiset ja niiden toukat                                                | kaakkois-Suomessa                                                           | keskikokoinen (24-28 cm)         | rehevät koivikot                                                                 | vaarantunut, rauhoitettu          | huhti-kesä 3-6 munaa   | E-Suomi, Keski-Suomessa harvinaisempi                                    | pesäkolo lahossa koivussa tai haavassa            |
|             | fasaani         | jyvät, siemenet, marjat, lehdet, versot, kukinnot, hyönteiset              | E- ja Keski-Suomessa (Oulun eteläpuoli)                                     | suuri (K 80-90 cm, N 55-65 cm)   | pellot, metsänreunat                                                             | rauhoitettu                       | huhti-kesä 8-15 munaa  | E- ja Keski-Suomi (Oulun eteläpuoli)                                     | pesäkuoppa pelolla tai metsässä ruohikon suojissa |
| Kanalintu   | kiiruna         | lehdet, kukat, siemenet, versot                                            | P-Lappi                                                                     | keskikokoinen (34-36 cm)         | tuntureiden puuttomat rinteet ja laet                                            | silmläpidettävä, rauhoitettu      | touko-kesä 8-11 munaa  | P-Lappi                                                                  | matala maakuoppa joskus pensaan suojissa          |
|             | nokikana        | veden selkärangattomat, vesikasvit, kalanpoikaset                          | L-Euroopassa ja E-Skandinaviassa                                            | keskikokoinen (36-40 cm)         | rehevät vesistöt                                                                 | erittäin uhanalainen, rauhoitettu | touko-kesä 4-10 munaa  | E- ja Keski-Suomi (Oulun eteläpuoli), pohjoisemmassa harvinaisempi       | keko vesikasveista                                |
|             | metso           | silmut, lehdet, versot, jyvät, marjat, männynneulaset                      | koko Suomessa pk-seutua, Turun aluetta ja käsivarren Lappia lukuunottamatta | suuri (K 85 cm, N 62 cm)         | erämaat, erityisesti mäntymetsät                                                 | elinvoimainen, rauhoitettu        | kesäkuussa 6-10 munaa  | koko Suomi pk-seutua, Turun aluetta ja käsivarren Lappia lukuunottamatta | maakuoppa vuorattu lehdillä ja risuilla           |
|             | peltopyy        | kasvinosat, siemenet, vilja, oras, hyönteiset, madot, nilviäiset           | E-Suomessa ja Pohjanmeren rannikolla                                        | keskikokoinen (29-31 cm)         | viljelymaat                                                                      | elinvoimainen, rauhoitettu        | touko-kesä 10-20 munaa | E-Suomessa ja Pohjanmeren rannikolla                                     | ruhosta ja lehdistä tehty pesäsyvennys ruhostossa |
|             | riekko          | silmut, oksat, lehdet, marjat                                              | P-Suomessa (Kuopiosta pohjoiseen) ja Pohjanmeren rannikolla                 | keskikokoinen (37-42 cm)         | suot, tunturimetsät                                                              | vaarantunut, rauhoitettu          | touko-kesä 8-12 munaa  | P-Suomi (Kuopiosta pohjoiseen) ja Pohjanmeren rannikko                   | varpujen ja oksien suojassa maassa                |
|             | teeri           | versot, silmut, lehdet, ruoho, marjat, männynneulaset                      | koko Suomessa pk-seutua ja P-Lappia lukuunottamatta                         | keskikokoinen (K 53 cm, N 40 cm) | metsät                                                                           | elinvoimainen, rauhoitettu        | huhti-kesä 7-10 munaa  | koko Suomi pk-seutua ja P-Lappia lukuunottamatta                         | pesäsyvennys maassa tai ruohojen suojissa         |